

Alamin ang ukol sa tuberculosis (TB)

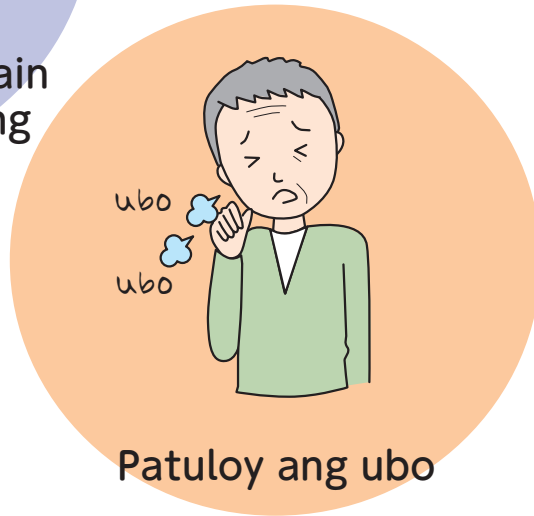
Pagkakaroon ng lagnat

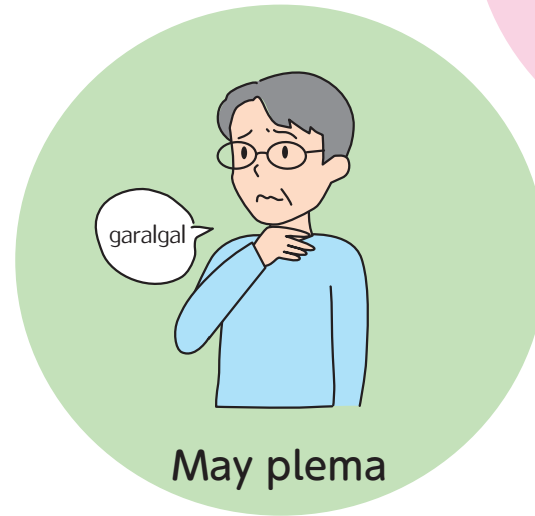
Matamlay ang katawan

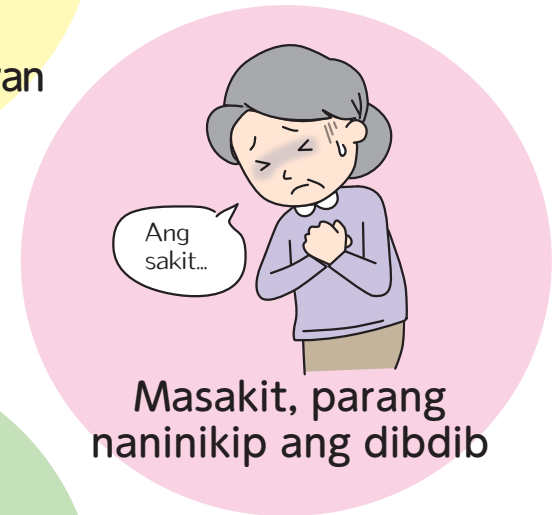
Walang ganang kumain
Gumaan ang timbang

Patuloy ang ubo

May plema

Masakit, parang naninikip ang dibdib

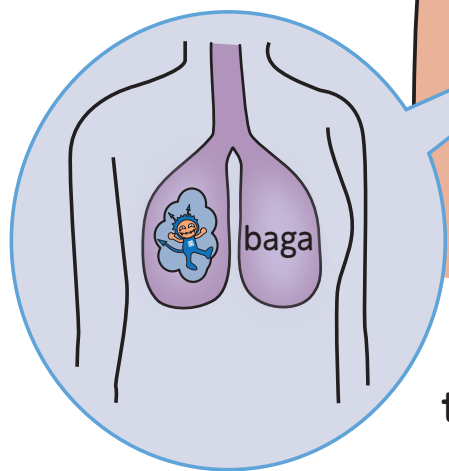
Wala ka bang ganitong sintomas?

Paano nahahawa sa TB?

Ang TB ay sakit kung saan pangunahing namamaga ang baga sanhi ng *tubercle bacillus* (bakteryang TB). Sa pag-ubo at iba pa ng taong may malubhang sakit ng TB, kumakalat ang bakteryang TB at sa paglanghap ng tao sa paligid, **nahahawa** sila. Subalit, kahit nahawa sa TB, hindi ibig sabihing susulong ang sakit, karaniwang nasusugpo ang pagdami ng bakteryang TB sa pamamagitan ng lakas ng **immunity**. Kapag hindi na kayang masugpo ng lakas ng **immunity** ang pagdami ng bakteryang TB, **susulong** ang sakit na TB.

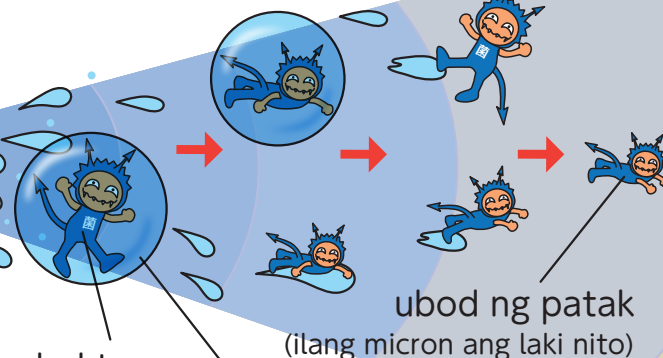
Pinakanakakatakot sa lahat ang paghawa sa mga tao sa paligid nang hindi nalalaman!

Pagbahing at Pag-ubo

taong may TB

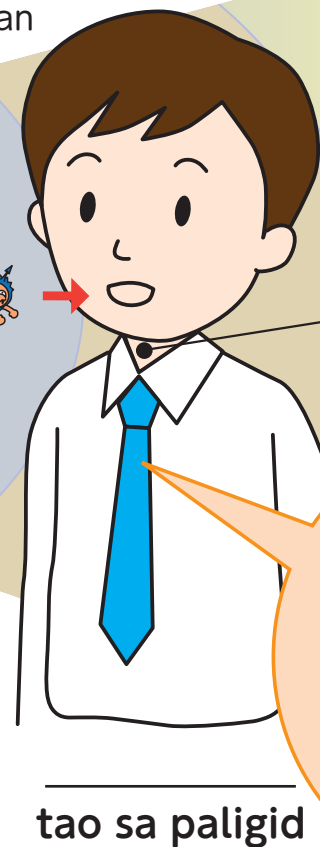
Nawawala ang kahalumigmigan at gumagaan (ilang micron ang laki nito)

bakterya ng TB

halumigmig ng uhog

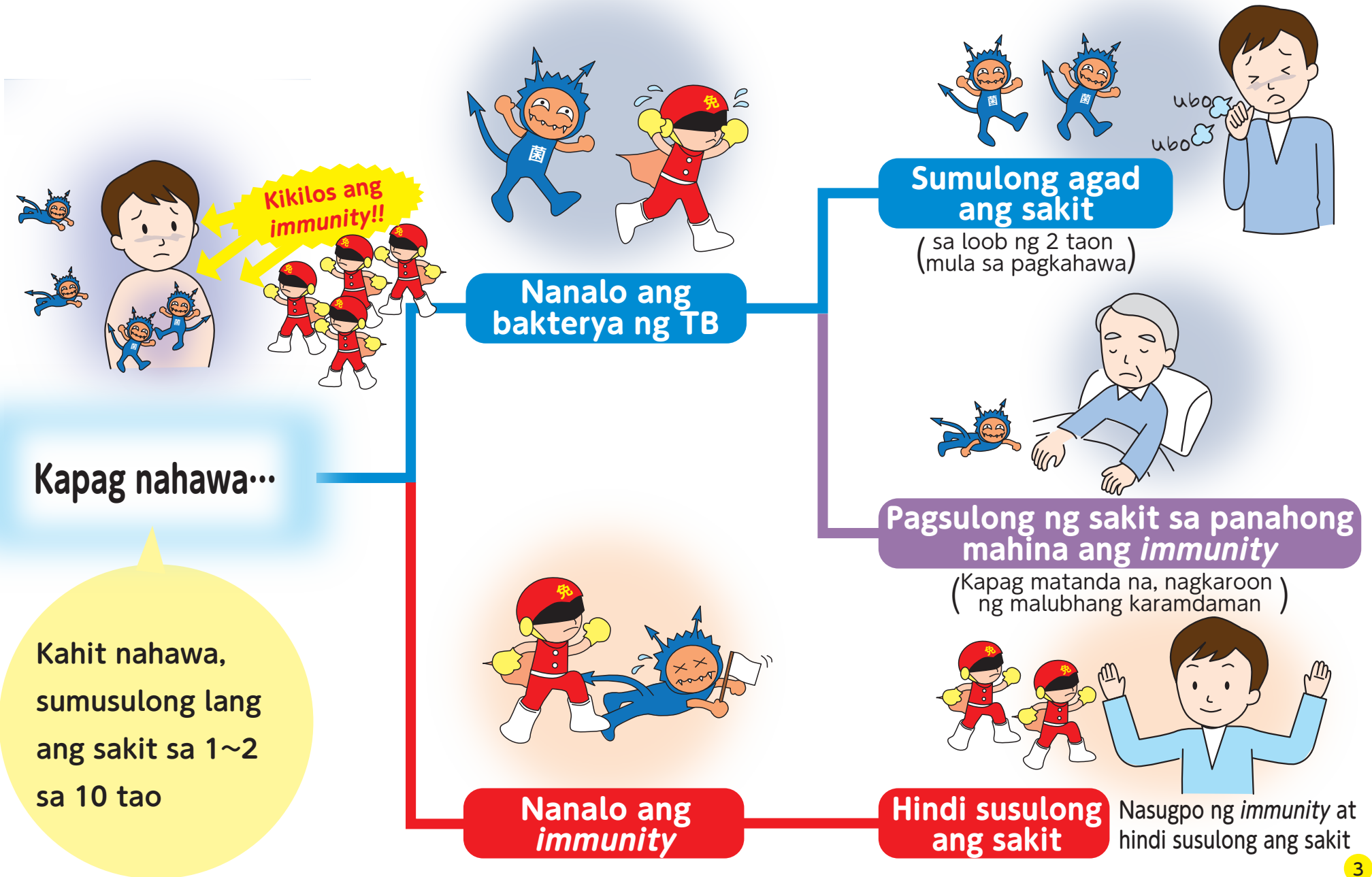
ubod ng patak (ilang micron ang laki nito)

tao sa paligid

kapag nawala sa ilong o lalamunan, hindi mahahawa

Kapag nahawa, sigurado bang susulong ang sakit?

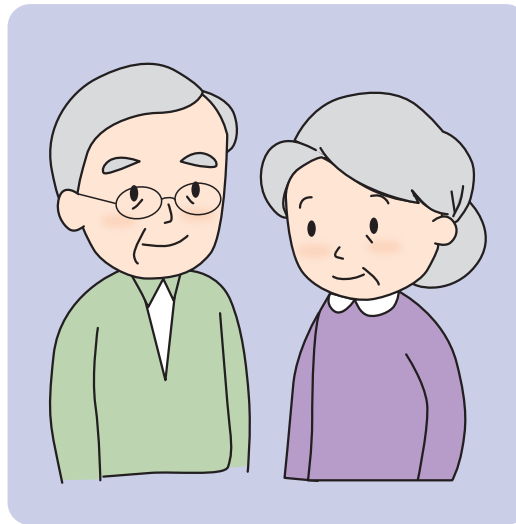

Madaling sumulong ang sakit sa mga ganitong tao

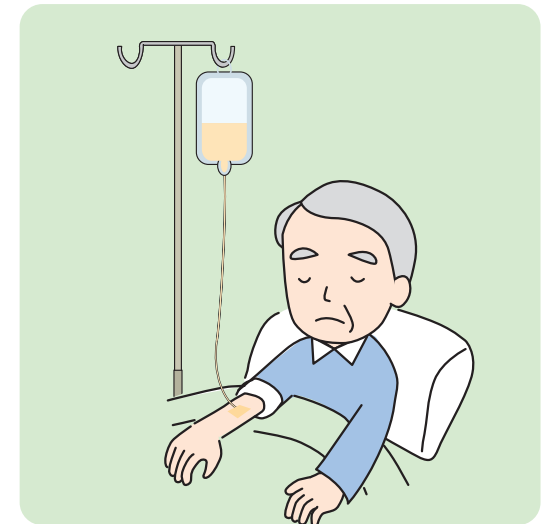
Madaling sumulong ang sakit na TB kasabay ng paghina ng *immunity*. Kailangang mag-ingat ang mga sanggol at matatandang mahina ang *immunity*. At napag-alaman din mula sa datos na mataas ang panganib na sumulong ang sakit dahil mahina ang *immunity* ng mga taong may sakit kaugnay sa pamumuhay tulad ng diabetes, taong tinanggalan ng bahagi o buong tiyan, at taong nagpapagamot ng cancer.

sanggol

matatanda

taong mahina ang *immunity*

Mag-ingat sa paghina ng *immunity*!

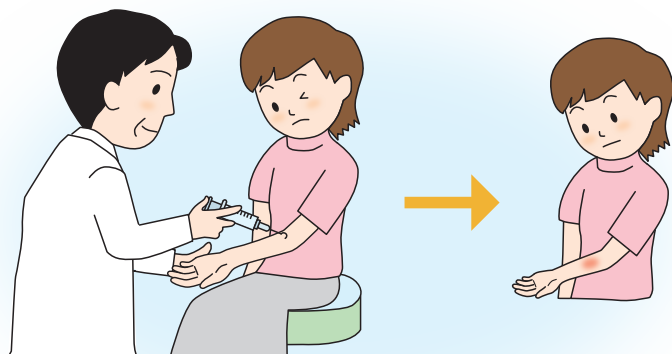
⚠ Kailangang mag-ingat ng mga

- may karamdamang mahirap lunasan (lalo na ang huminto sa pagpapagamot)
- taong mahina ang pangangatawan
- taong nagkaroon ng malaking operasyon
- taong umiinom ng gamot na may *steroid* o gamot na panlaban sa cancer
- taong masama ang kalagayan ng nutrisyon
- taong nahawa sa HIV atbp.

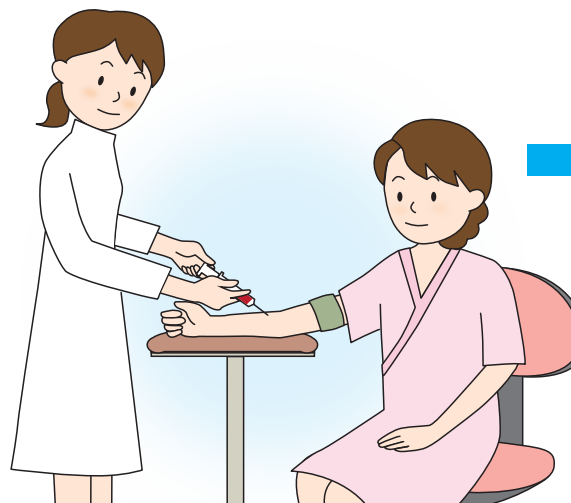
Paraan ng Pagsusuring kaugnay sa TB

Pagsusuri upang malaman kung nahawa

■ Pagsusuri ng reaksyon sa *tuberculin*

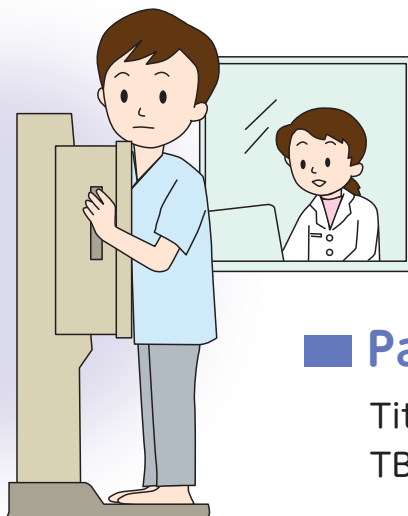
Namumula ang balat ng taong nahawaan ng bakteryang TB o taong nagpabakuna ng BCG.

■ Pagsusuri ng dugo

Aalamin kung nahawaan ng TB. Walang epekto ang pagpabakuna ng BCG.

Pagsusuri upang malaman kung sumulong ang sakit

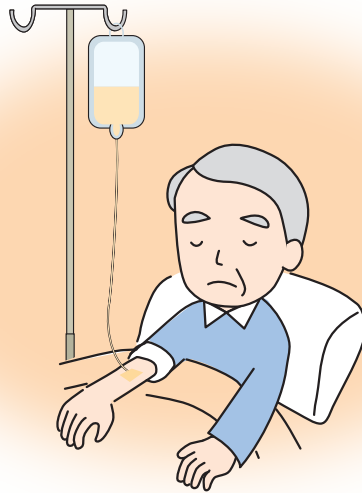
■ Pagsusuri ng X-ray ng dibdib

Titingnan kung may diperensya sa loob ng baga. TB sa baga ang karamihan ng kaso ng TB.

Kapag na-diagnose na “TB”

Ano ang naiisip kapag narinig na “TB” ?

Sa kasalukuyan, kapag maaga at tiyak ang pagpapagamot, ganap na nalulunasan ang sakit na ito.

Kung makakita ng bakterya ng TB sa pagsusuri ng plema, sisimulan ang pagpapaospital para magpapagamot. Mga 2~3 buwan ang karaniwang panahon ng pagpapaospital.

Kung hindi makakita ng bakterya ng TB sa pagsusuri ng plema, at makitang magaan ang kalagayan, maaaring pumunta-punta sa ospital para magpapagamot. At kahit sa taong nagsimulang magpaospital para magpapagamot, kapag hindi na makakita ng bakterya ng TB, papaltan ang pagpapagamot sa pagpunta-punta sa ospital.

May tulong sa gastusing medikal para sa pagpapagamot

Mag-ingat sa ganitong pagkakataon

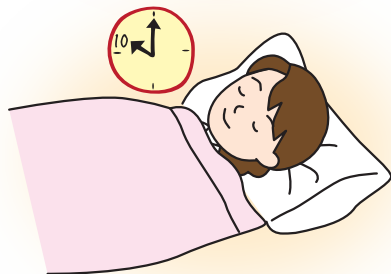
• Kailangang pag-ingatan sa pang-araw-araw na pamumuhay •

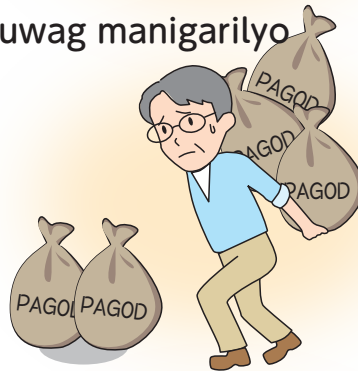
Balanseng pagkain

Huwag manigarilyo

Matulog nang sapat na oras

Huwag mag-ipon ng pagod

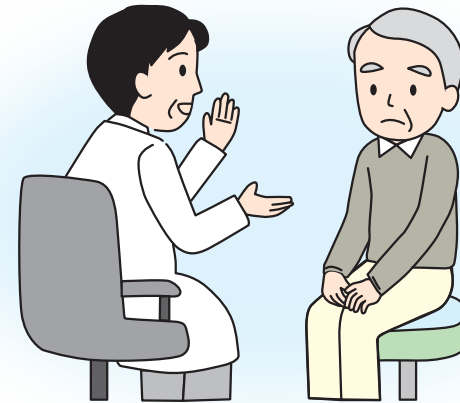

Angkop na ehersisyo

Magkaroon ng paraan ng pagtanggali ng stress

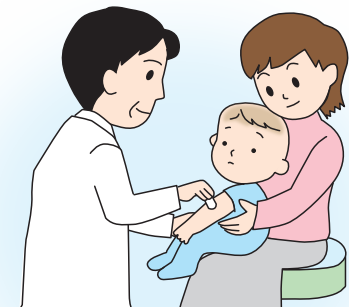
• Punto sa pagpapagamot •

Kapag nagpatuloy ang ubo nang 2 linggo o higit pa rito, magpatingin kaagad (pagpapatingin kapag tumagal ang sintomas ng sipon)

Magpasuri ng X-ray ng dibdib nang 1 beses sa 1 taon!

Siguraduhin ang pagpapabakuna (BCG) ng sanggol

Kapag nakatagpo ng may sakit na TB sa paligid...

Sa health center, inaalam mula sa maysakit ang kalagayan ng pang-araw-araw na pamumuhay. Mula sa pagtatanong na ito, magbibigay ng patnubay ukol sa pagsusuri ng kalusugan para sa nangangailangan ng pagsusuri ng kalusugan. Siguraduhing magpasuri kapag binigyan ng patnubay ukol sa pagsusuri ng kalusugan!

Tungkulin ng Health Center

Sa mga health center sa Japan, alinsunod sa ulat ng doktor, bumibisita ang namamahalang health officer at nagbibigay ng nauukol na payo sa pasyente.

Sa health center...

- Tutulong para sa wastong kaalaman ukol sa sakit at upang gumaling pagkatapos ng regular na pagpapagamot.
- Tutulong upang maintindihan nang wasto ng mga tao sa paligid.
- Tutulong upang magpasuri ng kalusugan ang mga taong nagkaroon ng ugnayan sa taong may TB, matuklasan ang maysakit na TB at nahawa sa TB, at mapangalagaan mula sa TB ang mga tao sa paligid.

- Maaaring makakuha ng impormasyon at magkonsulta sa health center ukol sa TB.
- Sa health center, pangangalagaan ang iyong lihim.
- Walang bayad ang paggamit ng health center.

Ang health officer na namamahala sa iyong tinitirahang lugar

_____ Health Center
Telepono _____
Address _____
Namamahalang health officer _____

大阪府 健康医療部
Health Outcomes Division, Osaka Prefectural Government

〒540-8570 大阪府中央区大手前 2-1-22
2-1-22 Otemae Chuo-Ku Osaka 540-8570, Japan

この冊子は 2700 部作成し、1 冊あたりの単価は 724 円です。8